

Strategisch Meerjarenplan
2011 - 2014

Jaarplan 2011

Inhoudsopgave

	Pagina
Woord vooraf	3
1. Missie, visie en ontwikkelingen	
1.1 Bureau Jeugdzorg Flevoland: Veiligheid voorop!	4
1.2 Gemeentelijke ontwikkelingen	6
1.3 Provinciale beleidslijnen en visie	7
1.4 Landelijke visie en beleidslijnen	8
2. Positionering	
2.1 Waar staan wij voor?	11
2.2 Waarom is dit belangrijk?	11
2.3 Waar liggen onze speerpunten?	11
3. Kwaliteit, professionalisering en effectiviteit	
3.1 Waar staan wij voor?	16
3.2 Waarom is dit belangrijk?	16
3.3 Waar liggen onze speerpunten?	16
4. Zorg voor medewerkers	
4.1 Waar staan wij voor?	22
4.2 Waarom is dit belangrijk?	22
4.3 Waar gaan we naar toe?	22
5. Jaarplan 2011	
5.1 Positionering	26
5.2 Kwaliteit, professionalisering en effectiviteit	28
5.3 Zorg voor medewerkers	31

Woord vooraf

De Bureaus Jeugdzorg zijn zich zeer bewust van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en hebben de afgelopen jaren hard gewerkt om de kwaliteit van de zorg voor jeugd verder te verbeteren, professionaliseren en te versnellen. Bijvoorbeeld door optimalisering en standaardisering van het indicatiebesluit en de invoering van de Doorbraak- en Delta-methode. Methoden gericht op het nog beter kunnen garanderen van de veiligheid van jeugdigen en het terugdringen van wacht- en doorlooptijden. Helaas hebben deze kwaliteitsslagen niet kunnen voorkomen dat er de afgelopen jaren een negatief beeld is ontstaan in de politieke en publieke opinie over jeugdzorg in het algemeen en Bureau Jeugdzorg in het bijzonder. Dit negatieve beeld is het gevolg van incidenten, klachten over bureaucratie, niet-samenwerkende hulpverleners en wachtlijsten. De problemen zijn niet altijd op het conto van de Bureaus Jeugdzorg te schrijven, maar zij fungeren meestal wel als mikpunt.

Er zijn veel onderzoeken naar het functioneren van de jeugdzorg uitgevoerd en deze zijn gebundeld door BMC, de Werkgroep Toekomstverkenning Jeugdzorg en de demissionair minister. Het beeld dat hieruit naar voren komt is, dat het Bureau Jeugdzorg in haar huidige vorm haar langste tijd (en die is nog maar kort) heeft gehad. Bureau Jeugdzorg Flevoland is zich er van bewust dat de toekomst onzeker is, maar heeft hierop een visie ontwikkeld. Een visie die naar onze mening toekomstbestendig is, in welke constellatie dan ook en los van het feit of Bureau Jeugdzorg in de huidige vorm blijft bestaan. Het grootste belang is, dat de zorg voor jeugd goed is belegd en professioneel wordt uitgevoerd. Want ons hart gaat uit naar de zorg voor jeugd!

Vanuit deze visie houdt Bureau Jeugdzorg Flevoland koers in het belang van alle betrokkenen bij Bureau Jeugdzorg Flevoland. Dat wil zeggen vanuit visie en missie duidelijke prioriteiten te stellen. Voor het jaar 2011 heeft Bureau Jeugdzorg Flevoland dit gedaan in haar Jaarplan 2011. Voor de langere termijn hebben wij dit gedaan in ons Strategisch Meerjarenplan 2011 – 2014. Beide documenten liggen in elkaars verlengde. Om die reden brengen wij ze tegelijkertijd uit.

Voor alle betrokkenen bij de jeugdzorg en Bureau Jeugdzorg Flevoland bieden beide documenten inzicht in de verbeteringen en vernieuwingen die de komende jaren moeten worden gerealiseerd. Dat kan Bureau Jeugdzorg Flevoland niet alleen. Haar positie in het stelsel brengt met zich mee dat veel verbeteringen en vernieuwingen in samenwerking met andere partijen in de jeugdzorg tot stand zullen moeten komen. Bureau Jeugdzorg Flevoland nodigt andere betrokkenen bij de jeugdzorg van harte uit mee te doen.

Greet Bouman
Directeur/bestuurder

1. Missie, visie en ontwikkelingen

1.1 Bureau Jeugdzorg Flevoland: Veiligheid voorop!

Missie

Bureau Jeugdzorg Flevoland biedt of organiseert hulp, advies, ondersteuning en begeleiding aan ouders en andere professionals om het goed opvoeden en opgroeien van jeugdigen te bevorderen. Dit sluit aan bij onze kerntaak: het helpen en beschermen van jeugdigen als hun ontwikkeling en groei naar volwassenheid of hun veiligheid wordt bedreigd. De veiligheid van de kinderen gaat voor alles.

Organisatiestrategie

Bureau Jeugdzorg Flevoland heeft een unieke positie in het stelsel van de jeugdzorg in de provincie Flevoland: **de toegangspoort tot de geïndiceerde jeugdzorg**. Vanuit de vraag wordt passende zorg voor jeugdigen en hun ouders bepaald en georganiseerd. Bureau Jeugdzorg Flevoland stelt indicaties met globale doelen, waarmee de zorgaanbieder het hulpverleningsplan kan opstellen. Bureau Jeugdzorg Flevoland voelt zich verantwoordelijk en staat open voor veranderingen die het proces vraagt. Wij zijn het expertisecentrum voor moeilijke opvoedkwesties.

Bureau Jeugdzorg Flevoland is bij uitstek dé organisatie die opkomt voor de bescherming van jeugdigen. Daartoe wil zij een voortrekkersrol bekleden.

De communicatie is pro-actief, open, direct en helder en Bureau Jeugdzorg Flevoland draagt zorg voor heldere en tijdige informatievoorziening. Intern is er sprake van een gedeelde missie en visie omtrent jeugdzorg en de diverse activiteiten: één gezicht van Bureau Jeugdzorg Flevoland naar buiten.

Visie

De (veiligheid van de) jeugdige staat centraal en ouders zijn verantwoordelijk

Het opvoeden en opgroeien wordt vanuit het belang van het kind beschouwd. Ouders zijn eerstverantwoordelijken voor de opvoeding van hun kinderen. Ouders en jeugdigen kunnen in geval van ernstige opvoed- en opgroei problemen vrijwillig een beroep doen op Bureau Jeugdzorg. Na een indicatie door Bureau Jeugdzorg kan hulpverlening starten door één van de zorgaanbieders jeugdzorg en jeugd-GGZ.

Het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling onderzoekt meldingen over kindermishandeling. Daarnaast adviseert zij professionals en particulieren hoe om te gaan met signalen van kindermishandeling.

Wanneer ouders de veiligheid van de jeugdige niet kunnen garanderen en de ontwikkeling van het kind bedreigd wordt, kan de kinderrechter een kindbeschermingsregel opleggen. Dit zijn de (voorlopige) ondertoezichtstelling en de (voorlopige) voogdijmaatregel. Bureau Jeugdzorg voert deze maatregelen uit.

Begeleiding door de jeugdreclassering is aan de orde indien er sprake is van strafbare feiten. De jeugdreclassering wordt ingeschakeld in opdracht van de Raad voor de Kinderbescherming, na uitspraak van de officier van justitie of de kinderrechter. Omdat het hier jongeren betreft, vraagt dit om een andere aanpak dan bij volwassenen en is er veel aandacht voor gezins- en pedagogische aspecten. Het gaat bij de jeugdreclassering om voorkoming van recidive en daarmee bescherming van de samenleving en het creëren van een betere uitgangspositie voor de jongere.

Samenwerking tussen de verschillende taakvelden van Bureau Jeugdzorg is van groot belang om het veilig en goed opvoeden en opgroeien van jeugdigen te bevorderen.

Doelgericht en effectief

Om vast te stellen of een jeugdige (geïndiceerde) hulp nodig heeft en welke hulp passend is, onderzoekt Bureau Jeugdzorg Flevoland zorgvuldig welke belemmeringen het opvoeden, opgroeien en functioneren in de maatschappij in de weg staan. Waar mogelijk, worden samen met jeugdige en ouders doelen voor de toekomst geformuleerd. Deze doelen worden opgesteld met respect voor de eigenheid (religie, cultuur en tradities) van de jeugdige en het gezin en op basis van het 'Verdrag inzake de Rechten van het Kind'. Bureau Jeugdzorg Flevoland ziet er op toe dat de verleende hulp effectief is, dat de gewenste resultaten worden behaald en de cliënt tevreden is.

Uitgaan van eigen kracht

Bureau Jeugdzorg Flevoland gaat uit van de eigen kracht van de jeugdige en hun gezin/familie. Wij helpen hen met het versterken van de eigen competenties, inbreng en mogelijkheden waardoor deelname aan het gezin, school, werk en de samenleving verbeterd worden.

Hulp op alle leefgebieden en samenwerking met anderen

Bureau Jeugdzorg richt zich op het vergroten van de mogelijkheden van de jeugdige op alle leefgebieden zoals: gezin, vrienden, werk, school en wonen, om te komen tot volwaardige deelname aan de samenleving. Goede samenwerking, informatie-uitwisseling en coördinatie van zorg zijn belangrijk voor alle organisaties die met kinderen, jongeren en gezinnen te maken hebben. Indien verschillende organisaties bij één gezin betrokken zijn, moet er één plan komen. Daarin wordt vastgelegd wie verantwoordelijk is voor de coördinatie van zorg, volgens het motto: één gezin, één plan. Is er sprake van een indicatie, jeugdbescherming of jeugdreclassering, dan is Bureau Jeugdzorg verantwoordelijk voor de coördinatie van de zorg.

Professionele organisatie

De uitvoerende medewerkers staan centraal. Zij worden optimaal ondersteund in de uitvoering van hun werkzaamheden door leidinggevenden, gedragswetenschappers, werkbegeleider en overige staffunctionarissen. Bureau Jeugdzorg Flevoland is een professionele, permanent lerende organisatie. Er is continue aandacht voor de kwaliteit van de medewerkers, het werk en de processen.

Taken Bureau Jeugdzorg Flevoland

- Signaleert en analyseert complexe opvoedings- en ontwikkelingsvragen van jeugdigen.
- Beschermt (de belangen van) het kind daar waar deze belangen/rechten geschaad of ernstig bedreigd worden.
- Coördineert zorg: leidt toe naar en volgt de uitvoering van de geïndiceerde jeugdzorg die door zorgaanbieders geboden wordt. Heeft tevens een coördinerende taak bij verschillende zorgverleners in 1 gezin.
- Zorgt dat de cliënt krijgt waar hij recht op heeft, nl. (geïndiceerde) zorg.
- Geeft advies en deskundigheidbevordering aan professionals die zich bezig houden met jeugd.
- Heeft een Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK).
- Vervult de justitiële taken voogdij, gezinsvoogdij en jeugdreclassering.

1.2 Gemeentelijke ontwikkelingen

Kinderen in Tel databoek 2010 Verwey-Jonker Instituut

Dit databoek geeft een overzicht van 12 indicatoren die relevant zijn voor de beleidsterreinen van de gemeenten en de provincie. De Flevolandse gemeenten gebruiken deze gegevens voor hun beleidsbepaling.

Overzichtstabel scores provincies 2008

Deze overzichtstabel toont de scores van alle provincies op alle 12 indicatoren van Kinderen in Tel over het jaar 2008. De 10 meest relevante indicatoren zijn opgenomen in onderstaande tabel.

De volgorde van de provincies in deze tabel is bepaald door de totale rangorde. De best scorende provincie krijgt rangnummer 12 en de minst goed scorende rangnummer 1. De provincie met minder goede uitslagen staat dus bovenaan op nummer 1.

Overall ranking	Provincie	Met delict voor rechter	Werkloze jongeren	Kk in jeugdzorg	Kk in achterstandswijken	Kk in uitke-ringsgezin	Melding kindermis-handeling	Achterstandsleer-lingen	Voortijdig school-verlaters	Tienermoeders
1	Zuid-Holland	3,89%	1,14%	2,35%	19,45%	7,78%	1,25%	20,31%	4,62%	0,79%
2	Flevoland	3,99%	1,70%	2,80%	10,54%	5,59%	0,65%	14,28%	4,64%	1,14%
3	Noord-Holland	3,78%	1,29%	1,33%	16,68%	6,41%	0,47%	16,45%	4,79%	0,66%
4	Groningen	2,93%	1,91%	2,49%	39,12%	7,05%	0,64%	13,85%	3,42%	0,64%
5	Friesland	3,16%	1,52%	2,15%	32,16%	4,28%	0,99%	10,74%	3,16%	0,63%
6	Limburg	2,72%	1,57%	1,83%	24,16%	5,64%	0,27%	14,76%	3,81%	0,62%
7	Drenthe	2,88%	2,30%	1,96%	29,62%	4,23%	0,91%	12,09%	3,11%	0,74%
8	Overijssel	2,95%	1,14%	1,68%	19,91%	4,39%	0,71%	13,28%	2,97%	0,66%
9	Noord-Brabant	2,81%	1,06%	2,82%	8,97%	3,94%	0,60%	14,86%	3,48%	0,49%
10	Utrecht	3,38%	0,73%	1,89%	9,21%	4,33%	0,45%	12,85%	4,12%	0,45%
11	Gelderland	2,64%	0,88%	1,89%	8,47%	4,07%	0,45%	13,52%	3,37%	0,54%
12	Zeeland	3,12%	1,24%	2,62%	10,22%	3,50%	0,69%	13,90%	3,49%	0,61%
8	Lelystad	5,98%	1,61%	3,86%	20,81%	6,37%	0,74%	17,97%	6,68%	1,86%
41	Almere	4,26%	2,34%	2,49%	6,68%	6,71%	0,78%	15,94%	4,99%	1,02%
95	Urk	3,71%	0,47%	1,75%	0,00%	1,81%	0,12%	19,57%	3,46%	1,31%
116	Noordoostpolder	2,48%	1,00%	2,55%	30,41%	4,09%	0,57%	9,64%	3,50%	1,08%
215	Dronten	2,00%	0,82%	3,06%	0,22%	4,99%	0,46%	9,90%	2,97%	0,83%
342	Zeewolde	2,76%	0,73%	3,44%	2,14%	2,28%	0,37%	1,44%	2,78%	0,42%

Bron: Kinderen in Tel, Verwey-Jonker Instituut

De voor jeugdzorg relevante gegevens komen overeen met gegevens van Bureau Jeugdzorg Flevoland. Bureau Jeugdzorg Flevoland is hierover met de verschillende gemeenten in gesprek met als doel de gemeenten te ondersteunen in hun gegevensverzameling en beleidsontwikkeling en aan te sluiten bij de wensen van de gemeenten. Tevens hebben Bureau Jeugdzorg Flevoland en de Flevolandse GGD in 2010 een intentieovereenkomst ondertekend, die ondermeer leidt tot nadere samenwerking en gezamenlijke gegevensverzameling.

1.3 Provinciale beleidslijnen en visie

Belang van het kind in de Flevolandse jeugdzorg

De Flevolandse jeugdzorg is gebaseerd op de vraag van de cliënt in Flevoland en borgt de rechten van de cliënten, inclusief het recht op inspraak. Bij cliëntenparticipatie gaat het zowel om het zoveel mogelijk betrekken van de cliënt bij beslissingen die hem of haar aangaan, als om het cliëntenperspectief bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid. Het cliëntenbeleid is recent herzien zodat de cliëntenparticipatie een herkenbaar Flevolands profiel krijgt. De eigen kracht van de cliënt staat centraal.

Gezamenlijke verantwoordelijkheid provincie en gemeenten

De provincie Flevoland en de Flevolandse gemeenten nemen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor de zorg voor jeugdigen en geven daarmee invulling aan het principe dat er één plan is voor elk kind en zijn/haar gezin. Beide overheden gaan gemeentelijke en provinciale voorzieningen de ruimte geven om de zorg te coördineren en integraal aan te bieden. Door een goede aansluiting met zorg in het gemeentelijke domein beoogt de provincie de instroom in de jeugdzorg te beperken en gezamenlijke experimenten op het snijvlak van jeugdbeleid en jeugdzorg te subsidiëren. Hierdoor maken gemeenten en provincie het samen voor instellingen mogelijk de inzet te combineren en zo meer te doen met hetzelfde geld. Het landelijke afsprakenkader 2010-2011 roept ook op tot deze experimenten. In elke Flevolandse gemeente zal een verschillend experiment uitgevoerd worden. Het gaat om experimenten die o.m. instroom in de jeugdzorg voorkomen of snelle uit-/doorstroom bevorderen. Als belangrijk aandachtspunt noemt de provincie de samenwerking van de sector jeugdzorg met het UWV/werkbedrijf en re-integratiebedrijven op het gebied van arbeidtoeleiding van jeugdzorgcliënten.

Provinciale accenten

De provincie Flevoland streeft naar een jeugdzorg die snel, doelmatig en efficiënt is. Er is in voorgaande jaren al veel verbeterd. In 2011 wil de provincie deze resultaten vasthouden en verder verbeteren. Daarnaast is er in 2011 ruimte voor meer nazorg en betere hulpverlening aan kwetsbare meiden. De provincie koopt zorgaanbod in op basis van het inkoopadvies van Bureau Jeugdzorg en maakt een reservering voor noodsituaties. De provincie gaat er van uit dat ook in de komende jaren sprake zal zijn van schaarste, een te klein aanbod voor een groeiende vraag naar jeugdzorg. Daarom blijft verbeteren van de doelmatigheid en efficiency ook in 2011 een prioriteit. De provincie gaat door op de ingeslagen weg, met het sturen op resultaat, met het samenwerken met gemeenten om te zorgen voor een optimale aansluiting, met de zorg in het gemeentelijke domein en met verbeteringen in de werkprocessen en methodieken. De provincie wil dat de zorgaanbieders de focus verleggen van wachtlijsten naar zorglogistiek en dat het zorgtafeloverleg onder leiding van Bureau Jeugdzorg doorgaat. De wachtlijst moet maandelijks worden opgeleverd.

Aansluiting provincie bij landelijke initiatieven

De provincie zoekt aansluiting bij landelijke initiatieven om de jeugdzorg te verbeteren, waaronder het actieplan professionalisering, het plan van aanpak regeldruk, aanpak kindermishandeling en Beter Beschermd. De jeugdzorginstellingen moeten volgens de provincie kwalitatieve zorg leveren en meer evidence- en practice-based programma's in de jeugdzorg aanbieden. Een ander aandachtspunt is de invoering van de prestatie-indicatoren monitoren en versnelling hiervan daar waar nodig. De provincie gaat met de gemeenten spreken over het inzetten van evidence-based en best practices methodes in de gemeentelijke ambulante zorg.

Provinciale sturing van de jeugdzorg

De provincie werkt toe naar een sturing op cliëntentrajecten. De provinciale sturingsvisie dient hierbij als onderlegger.

Verbeteren planning en sturingsinformatie

De jeugdzorginstellingen zetten een gezamenlijke jeugdzorgmonitor op om zorgvragen en knelpunten in de in-, door- en uitstroom beter in kaart te brengen. Verder wordt informatie over prestaties in de beleidsinformatie opgenomen, waaronder informatie over de aard en ernst van de problematiek en de mate waarin de zorg heeft geholpen.

1.4 Landelijke visie en beleidslijnen

Werkgroep Toekomstverkenning Jeugdzorg

De rapportage 'Jeugdzorg dichterbij' van de Werkgroep Toekomstverkenning Jeugdzorg (18 mei 2010) geeft een analyse van bevindingen en doet aanbevelingen. De voornaamste aanbevelingen:

- Gescheiden geldstromen bundelen.
- Laagdrempelige hulp en advies waardoor ouders zelf aan de slag kunnen.
- Vertrouwen in professionals en vrijwaren van administratief werk zoals indicaties.
- Lichtere vormen van jeugdhulpverlening, jeugd-LVG en jeugd-GGZ in de buurt en geïntegreerd aanbieden.
- Preventie en vrijwillige hulpverlening organiseren door (samenwerkende) gemeenten.
- Scheiding gedwongen en vrijwillig kader. Gedwongen altijd via rechter.
- Rol scholen meer prominent.
- In transitiefase (overgang van vrijwillige jeugdzorg naar gemeenten) professionals behouden voor de jeugdzorg.
- Vertrouwensband met één en dezelfde hulpverlener.
- Onderkennen opvoeding- en ontwikkelingsrisico's trainen bij huisartsen, leerkrachten en andere professionals.
- Effectiviteit jeugdzorg verbeteren.
- Behouden en toerusten professionals. Evidence-based methodieken.
- Herkennen kindermishandeling in opleidingen meer aandacht.
- Verminderen bureaucratische handelingen en meer effectieve tijd in het gezin.

Demissionair minister Rouvoet heeft een visie uitgebracht, die hiermee grotendeels overeen komt. De ontwikkelingen zijn moeilijk te voorspellen omdat het kabinet is gevallen, er verkiezingen zijn geweest en de kabinetsformatie ten tijde van het schrijven van dit meerjarenplan nog in volle gang is. Alle Kamerfracties waren ten tijde van het vorige kabinet overtuigd van het belang van het overdragen van vrijwillige jeugdzorg naar (een samenwerkingsverband van) gemeenten. Dit lijkt dus een logische ontwikkeling. Hieraan zal een transitiefase voorafgaan aangezien de meeste gemeenten deze taken nog niet zelf kunnen uitvoeren.

Het stellen van indicatiebesluiten staat voor 2011 nog in het Rijksbeleid vermeld. Vooralsnog is er dus formeel geen sprake van globaal, minder of niet indiceren. De provincie noemt dit in haar concept beleidsplan ook niet. Wel staat het hierna genoemde afsprakenkader tussen Rijk, VNG en provincie overeind.

Afsprakenkader 2010/2011 in relatie tot Bureau Jeugdzorg

In het experimenteerartikel van het Afsprakenkader 2010/2011 valt te lezen dat de minister voor Jeugd en Gezin, binnen het financiële kader, financiering door de provincie van provinciale ambulante jeugdzorg zonder indicatiebesluit mogelijk maakt. Evenals het via regionale afspraken beschikbaar stellen van jeugdzorgbudget voor eerstelijnszorg, bijvoorbeeld door gemeenten die een lagere instroom realiseren (gedeeltelijk) financieel te compenseren op basis van inverdien effecten in de jeugdzorg.

Het resultaat zou eind 2011 moeten zijn:

- Kinderen worden eerder geholpen zodat specialistische jeugdzorg minder vaak nodig is.
- Kinderen worden vaker in de eigen thuissituatie ondersteund (eigen kracht van het gezin).
- De groeiende vraag naar tweedelijnszorg wordt afgeremd.
- Meer provinciale ambulante jeugdzorg wordt zonder indicatie geboden.

Daarnaast wordt nog genoemd als randvoorwaarde bij het financiële kader: "De inzet van middelen jeugdzorg voor zorg zonder indicatie betekent een daling van het aantal gebruikers in de geïndiceerde zorg. Hierdoor zal ook de gemiddelde prijs (kosten) per gebruiker voor geïndiceerde zorg stijgen, maar er is wel een dempende werking op het totale voor de geïndiceerde jeugdzorg benodigde budget".

Overigens wordt kinderen bij wie de veiligheid in het geding is en kinderen in crisissituaties direct de geïndiceerde zorg geboden. Kinderen staan in principe niet langer dan negen weken op de wachtlijst, tenzij Bureau Jeugdzorg dit verantwoord acht.

Gezien de eerder geschetste onzekerheden is het onduidelijk of dit experimenteerartikel van kracht blijft en of een en ander juridisch al is toegestaan. Bureau Jeugdzorg Flevoland heeft in het najaar van 2010 een kortdurend experiment gepland in nauwe samenwerking met de zorgaanbieders. Dit ondermeer op uitdrukkelijk verzoek van de provincie en conform onze eigen visie dat er minder nadruk op indicering moet worden gelegd.

MOgroep Jeugdzorg

Vooruitlopend op de visie van demissionair minister Rouvoet en de rapportage 'Jeugdzorg Dichterbij' van de Werkgroep Toekomstverkenning Jeugdzorg, presenteerde de branche jeugdzorg verenigd binnen MOgroep Jeugdzorg (Maatschappelijk Ondernemers Groep), in oktober 2009 haar eigen visie op de toekomst van de jeugdzorg: 'Naar integrale jeugdzorg'. In dit stuk beschrijft MOgroep Jeugdzorg de wijze waarop kinderen met een zorgvraag op de beste manier geholpen kunnen worden en waarbij de kwaliteit van dienstverlening stijgt, evenals de efficiency. MOgroep Jeugdzorg meent dat de focus van de jeugdzorg dient te liggen op het aanbieden en verlenen van integrale en tijdige zorg.

MOgroep Jeugdzorg pleit voor een jeugdzorg 'nieuwe stijl', waarbij Bureau Jeugdzorg zich richt op een afgebakende doelgroep, namelijk kinderen met ernstige opvoed- en opgroei problemen waarbij het gezin niet in staat is zelfstandig zorg te zoeken ('niet kunnen') of zorgmijdend gedrag vertoont ('niet willen'). Het betreft hier kinderen die ernstig in hun ontwikkeling en veiligheid worden bedreigd. Kenmerken van deze doelgroep zijn o.a. multi-probleem situaties, kindermishandeling en zware, meervoudige problematiek. Bureau Jeugdzorg draagt zorg voor deze groep in zowel het vrijwillige als gedwongen kader. In het vrijwillige kader is bij deze doelgroep vaak het vooruitzicht van een juridische maatregel noodzakelijk om hulpverlening adequaat te kunnen vormgeven. De vereniging van vrijwillige en gedwongen hulpverlening binnen Bureau Jeugdzorg sluit aan bij het standpunt dat deze twee nauw verbonden horen te zijn, zodat snel tussen de kaders geschakeld kan worden.

Kinderen en opvoeders met vragen en problemen rond opgroeien en opvoeden worden als eerste geholpen door lokale of eerstelijns voorzieningen, zoals de Centra voor Jeugd & Gezin, consultatiebureaus en schoolmaatschappelijk werk. Door de lokale of eerstelijns voorzieningen wordt, wanneer de eigen mogelijkheden van hulpverlening zijn uitgeput, de afweging gemaakt of de jeugdige wordt doorverwezen naar het gespecialiseerde jeugdzorgaanbod of dat de jeugdige behoort tot de afgebakende doelgroep van Bureau Jeugdzorg. In sommige gevallen zal immers direct doorverwijzen naar het zorgaanbod of ingrijpen van Bureau Jeugdzorg noodzakelijk zijn.

Twee belangrijke kenmerken van Bureau Jeugdzorg 'Nieuwe stijl':

- Het indicatiebesluit blijft maar in beperkte vorm behouden: het beschrijft alleen de doelen voor het zorgaanbod, waarop Bureau Jeugdzorg kan sturen. Dit kan echter alleen gerealiseerd worden in samenhang met integraal zorgaanbod (jeugdzorg, jeugd-LVG, jeugd-GGZ). De aard en inhoud van het indicatiebesluit wordt verontbureaucratiseerd (of: van bureaucratische regels en procedures ontdaan) en daarnaast geharmoniseerd met indicatiebesluiten voor het speciaal onderwijs.
- De huidige casemanager, gezinsvoogd of jeugdreclasserder van Bureau Jeugdzorg gaat, conform de maatschappelijke verwachtingen, in het gezin daadwerkelijk hulpverleners. Bureau Jeugdzorg verricht daartoe zorgcoördinatie én casemanagement voor aanvullende zorg. Deze aanvulling leidt tot verlaging van de caseload.

Op basis van de in dit hoofdstuk genoemde missie en visie en de gemeentelijke, provinciale en landelijke ontwikkelingen heeft Bureau Jeugdzorg Flevoland een duidelijke positionering met bijbehorende speerpunten bepaald. Hoofdstuk 2 gaat daar dieper op in.

2. Positionering

2.1 Waar staan wij voor?

Bureau Jeugdzorg Flevoland is zich bewust van haar maatschappelijke verantwoordelijkheid en van de kwaliteit van zorg waarvoor zij garant wil staan. Wij hebben daartoe twee speerpunten bepaald: gezins- en crisismanagement. Bureau Jeugdzorg Flevoland neemt de verantwoordelijkheid voor de groep ouders en jeugdigen die behoren tot de moeilijkste doelgroep, degenen die niet kunnen en/of willen veranderen, en biedt hen gezinsmanagement. Daarnaast willen wij crisismanagement bieden waar dit nodig is, wellicht in aanvulling op het Centrum voor Jeugd en Gezin.

2.2 Waarom is dit belangrijk?

Kinderen hebben het recht om zich zonder bedreigingen te kunnen ontwikkelen. Ondanks alle ingezette hulp lukt het sommige gezinnen soms niet om de eigen problemen te overzien en aan te pakken. Hulp is dikwijls van beperkte duur en wordt regelmatig versnipperd aangeboden waardoor het gezin gedemotiveerd kan raken. Kinderen en gezinnen hebben er belang bij dat er één plan van aanpak is en één aanspreekpunt. Bureau Jeugdzorg Flevoland wil er zijn voor kinderen en gezinnen die tussen de wal en het schip dreigen te raken.

Daarnaast is de politieke en maatschappelijke aandacht voor het werk van Bureau Jeugdzorg groot. Hiermee wordt een sterke druk gelegd op zowel de organisatie als op medewerkers. De (landelijke) ontwikkelingen volgen elkaar in snel tempo op. Veel nadruk wordt gelegd op de samenwerking tussen organisaties en hulpverleners.

2.3 Waar liggen onze speerpunten?

In de afgelopen jaren heeft Bureau Jeugdzorg Flevoland altijd op een goede en constructieve wijze samengewerkt met de provincie Flevoland. Het lijkt echter een politiek feit dat de verantwoordelijkheid voor een goed functionerende vrijwillige jeugdzorg in de toekomst bij de gemeenten zal komen te liggen (rapport 'Jeugdzorg Dichterbij' van de Parlementaire Werkgroep Toekomstverkenning Jeugdzorg en de visie van demissionair minister Rouvoet). Aangenomen wordt dat in de periode 2011 – 2014 de eerste stappen daarin genomen zullen worden. Naar aanleiding hiervan heeft de directie zich samen met managers en enkele stafleden en leden van de Raad van Toezicht, bezonnen op de toekomst. Dit heeft een gedeelde visie opgeleverd waarbij 'expertise' het sleutelwoord is.

Centrale Aanmelding

Bureau Jeugdzorg Flevoland is per 1 september 2010 gestart met het opzetten van een eenduidige, centrale toegang. Het doel: de cliënt makkelijker en sneller van dienst zijn. De medewerkers van de Centrale Aanmelding hebben de kennis en ervaring om problematiek snel te onderscheiden en direct te handelen indien nodig. Ouders en/of jongeren kunnen bij de Centrale Aanmelding terecht voor het verkrijgen van een indicatie voor intensieve vormen van jeugdzorg en AWBZ gefinancierde zorg. Professionals en particulieren die zich zorgen maken over kinderen kunnen, afhankelijk van de situatie, vragen om een advies of consult of een melding doen. Wanneer de zorg bevestigd wordt en de ouders meewerken, wordt er direct gepaste hulpverlening ingezet. Wanneer de melder anoniem wil blijven of de ouders bagatelliseren/ontkennen de zorgen en/of weigeren hun medewerking, volgt er een AMK onderzoek.

Daarnaast is de Centrale Aanmelding er voor crisissituaties en de uitvoering van convenanten zoals straatverboden, politiemeldingen en aanpak 12- delict plegers. De Centrale Aanmelding is tijdens kantooruren bereikbaar. De bereikbaarheidsdienst van Bureau Jeugdzorg Flevoland is beschikbaar voor crisissituaties in de avond- en weekenduren.

De Centrale Aanmelding fungeert, zolang de huidige Wet op de Jeugdzorg in werking is, als toegang tot de Raad voor de Kinderbescherming. Dit geldt voor de eerder genoemde acute situaties waar hulp in het vrijwillig kader niet gerealiseerd kan worden, maar ook voor situaties waarbij de hulpverlening die vanuit het voorveld is geïnitieerd niet toereikend is. De Centrale Aanmelding kan door professionals ingeschakeld worden wanneer de vraag aan de orde is of een melding bij de Raad aangewezen is. Wanneer deze vraag beantwoord wordt, loopt de feitelijke aanmelding via de Centrale Aanmelding.

Met de start van de Centrale Aanmelding is er een scheiding ingevoerd tussen aanmeldingen en onderzoeken. De AMK onderzoeken worden vanaf 1 september 2010 uitgevoerd door een team met uitsluitend onderzoekers. Doordat ouders en kinderen eerder en sneller de noodzakelijke hulp krijgen, is er op termijn minder vaak een AMK onderzoek nodig. Of de onderzoekstaak in de toekomst bij het AMK blijft, is onduidelijk. Voor Bureau Jeugdzorg Flevoland staat echter vast dat de onderzoekstaak behouden moet blijven. Cijfers wijzen uit dat in 90% van de AMK onderzoeken de zaak wordt afgesloten zonder verwijzing naar de Raad. Bij de 10% die wel gemeld wordt bij de Raad is het niet de vraag **of** er sprake is van kindermishandeling (deze vraag is al door het AMK beantwoord). Dat het AMK onderdeel uitmaakt van Bureau Jeugdzorg heeft veel voordelen. Korte lijnen met de vrijwillige jeugdzorg is daar één van. Voor de cliënten heeft het een meerwaarde omdat snel duidelijkheid verkregen kan worden bij welke afdeling de juiste hulp gezocht en gevonden kan worden. Voor medewerkers heeft het een belangrijke meerwaarde omdat ook de collega's van de andere afdelingen dagelijks te maken hebben met complexe opvoedingssituaties.

Gezinsmanagement multi-probleem gezinnen

Bureau Jeugdzorg Flevoland ziet in haar werkveld een toenemende vraag naar management van zorg bij de zogenaamde 'multi-probleem gezinnen'. Door gebrek aan voldoende beschikbare mogelijkheden en middelen in regisseurschap bij deze gezinnen, werken professionals nog te vaak langs elkaar heen en wordt er soms te veel zorg in een gezin ingezet. De toenemende vraag naar management van multi-probleem gezinnen doet zich met name voor in gezinnen waar geïndiceerde jeugdzorg samen met andere vormen van zorg voor de overige gezinsleden van toepassing zijn.

Voor Bureau Jeugdzorg Flevoland is het belangrijk dat deze doelgroep de juiste aandacht en ondersteuning krijgt. Juist deze gezinnen lijken in de praktijk tussen 'wal en schip' te raken. Door de regisseursrol voor multi-probleem gezinnen op te pakken en één vaste werker (gezinsmanager) in het gezin te plaatsen, kan er daadwerkelijk worden gewerkt volgens het principe 1 kind, 1 gezin, 1 plan. De opvoedingssituatie van het gezin verbeterd en uithuisplaatsing kan worden voorkomen.

Omgangszaken

Het aantal ondertoezichtstellingen waarbij de kern van de problematiek ligt bij de samenwerking van ex-partners ten behoeve van de kinderen en de bijbehorende omgangsregeling, zal naar verwachting toenemen. Hoewel er binnen de Delta-methode aandacht is voor het methodisch benaderen van deze problematiek, heeft de Jeugdbescherming besloten om hier extra aandacht aan te besteden. Een interne werkgroep heeft handvatten aangereikt voor het benaderen en beoordelen van deze zaken, ook vanuit juridisch oogpunt. Daarnaast is in een aantal zaken gestart met het inzetten van een mediator. De eerste bevindingen zijn zeer effectief gebleken.

In een vroeger stadium konden beëindigingen ondertoezichtstelling voorgelegd worden aan de Raad voor de Kinderbescherming. De inzet van de mediator willen we, naast de inzet van de gezinsvoogd, continueren en mogelijk uitbreiden.

Voorkomen en vroegtijdig signaleren jeugdcriminaliteit en nazorg

De Jeugdreclassering beschikt over expertise op het gebied van jeugdcriminaliteit, criminaliteit in relatie tot etnische minderheden en hardnekkige jeugdcriminaliteit (Harde Kern). Samen met de Raad voor de Kinderbescherming en de lokale zorgaanbieders zal de Jeugdreclassering een aandeel leveren in het voorkomen, vroegtijdig signaleren en anticiperen op de zorgsignalen. De Jeugdreclassering heeft hiertoe in samenwerking met de gemeente Almere en de zorgaanbieders een Flevolands programma ontwikkeld dat eind 2010 beschikbaar zal zijn. Het accent ligt op preventieve begeleiding door de Jeugdreclassering om zo jeugdcriminaliteit terug te dringen.

Naast preventie zal de Jeugdreclassering zich de komende jaren ook meer gaan richten op de ITB-nazorgtrajecten om recidive te voorkomen en maatregel beter te laten aansluiten op de nazorg die geboden wordt door gemeenten. Jongeren en hun gezin krijgen een 'op maat', realistisch en positief toekomstperspectief voorgelegd, waarin zij zelf de verantwoordelijkheid nemen. De veiligheid van de jongere staat daarbij centraal. ITB-nazorg is bedoeld voor Flevolandse jongeren tussen de 12 en 23 jaar die tijdelijk vast hebben gezeten in een Justitiële Jeugdinrichting (JJI), dan wel buitenregionale jongeren die vanuit een JJI uitstromen in Flevoland. Naast strafrechtelijk geplaatste jongeren, is het traject ITB-nazorg ook mogelijk voor civielrechtelijk geplaatste jongeren, waarbij delict/delinquent gedrag (mede) een rol heeft gespeeld bij de uithuisplaatsing. Het gaat om jongeren waarbij sprake is van meervoudige problematiek en die intensieve begeleiding behoeven om de terugkeer in de maatschappij zo goed mogelijk te laten slagen.

Projecten

Integraal indiceren Dronten

Op dit moment moeten jeugdigen en hun ouders in Dronten voor zorg en/of vragen naar verschillende 'loketten'. Door het bestaan van de verschillende loketten ontbreekt het bieden van integrale handelingsgerichte ondersteuning/ zorg. Om de loketten voor niet geïndiceerde onderwijszorg en jeugdhulpverlening en geïndiceerde onderwijszorg en jeugdhulpverlening tot één loket samen te voegen, wordt eind 2010 gestart met een pilot. In dit project werkt Bureau Jeugdzorg Flevoland samen met WSNS Dronten primair onderwijs, GGD Flevoland, MDF, MEE IJsseloevers, CIZ en Traverse.

Over en Weer

Het project Over en Weer is een samenwerkingsverband tussen Bureau Jeugdzorg Flevoland, Icare, MDF, MEE, Vitree en Welzijn Lelystad (3D). Door intensieve samenwerking ontvangen gezinnen met geringe sociale zelfredzaamheid in de opvoedings- en opgroeisituatie in Lelystad eerder en beter op de situatie toegesneden zorg. Het project is in januari 2010 gestart en duurt in totaal twee jaar. Op een 'vindplaats' worden risico's in de (psychosociale) ontwikkeling van een gezin gesignaleerd. Deze signalen worden in de interne zorgstructuur van de 'vindplaats' besproken (bijvoorbeeld zorgteam, school) waarna het gezin naar zorg wordt toe geleid (Bureau Jeugdzorg Flevoland of anders). Een van de partners uit het overleg neemt het casemanagement op zich waardoor de zorg- en procescoördinatie voor het gezin adequaat geregeld is. Er ontstaat maatwerk waarbij de vraag en de mogelijkheden van de cliënt het uitgangspunt zijn. Organisaties weten elkaar vlug te vinden, er worden meer cliënten geholpen en cliënten worden sneller geholpen.

Voortzetting en intensivering samenwerkingsverbanden

Een belangrijk aandachtspunt is het intern en extern sterker smeden van de samenwerking, onder andere door het nemen van verantwoordelijkheid en het (terug)geven van verantwoordelijkheid – als het gaat om de zorg en aandacht voor kinderen. In dat kader richten wij ons in 2011 op het verder versterken van de volgende samenwerkingsverbanden en projecten.

Voorveld

Ten aanzien van de samenwerking tussen Bureau Jeugdzorg, de Centra voor Jeugd en Gezin, de Zorg Advies Teams, de GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg) en LVB (Licht Verstandelijk Beperkten) zal de komende jaren lokaal een nieuw evenwicht worden gezocht tussen gemeentelijke en provinciale instellingen. Het zal mede afhankelijk zijn van de individuele keuzes binnen gemeentes hoe dit evenwicht er lokaal uit zal zien.

Stichting Huiselijk Geweld

De samenwerking met de Stichting Huiselijk Geweld in het kader van het huisverbod zoals is vastgelegd in een samenwerkingsprotocol zal de komende jaren worden voortgezet. In 2011 zal onderzocht worden of deze samenwerking verder kan worden uitgebreid naar alle situaties waarbij er sprake is van huiselijk geweld waar minderjarige kinderen direct of indirect bij betrokken zijn.

Politie

De politie heeft een belangrijke signaleringsfunctie als het gaat om kinderen die mogelijk in de knel zitten. Alle situaties waarbij kinderen zijn betrokken, worden door de politie gemeld bij Bureau Jeugdzorg.

In 2010 heeft Bureau Jeugdzorg Flevoland zich gebonden aan landelijke afspraken om te komen tot een sluitende en effectieve aanpak van delict gedrag van kinderen die jonger zijn dan 12 jaar en om die reden niet strafrechtelijk vervolgd kunnen worden en waarvoor zorg en aandacht nodig is om een eventuele criminele carrière in de kiem te smoren. Vaak gaat achter dit soort activiteiten problematiek schuil waarvoor hulpverlening geëigend is. Het is de verwachting dat door de verdere ontwikkeling van een passende aanpak (2011) het aantal meldingen de komende jaren zal toenemen. Bureau Jeugdzorg Flevoland zal dan vaker een integrale analyse van het gezinssysteem doen en waar nodig voor passende zorg indiceren.

Raad voor de Kinderbescherming

Het casuoverleg Beter Beschermd blijft de komende jaren twee maal per week plaatsvinden. De afdeling Jeugdbescherming levert voor dit overleg een medewerker van het VOTS-team om zodoende direct op ontwikkelingen te kunnen inspringen. Daarnaast vindt er ieder kwartaal overleg plaats met de Raad voor de Kinderbescherming met als voornaamste gespreksonderwerp de samenwerking.

Stuurgroep Autisme

Vanaf 2007 neemt Bureau Jeugdzorg Flevoland deel aan de Stuurgroep Autisme, een samenwerkingsverband tussen de GGZ, Vitree, Omega Groep, Pi Groep, Kwintes, MEE, Triade, NVA en Bureau Jeugdzorg Flevoland. Door de samenwerking wordt gestreefd naar het creëren van een grotere samenhang tussen het regionale aanbod voor mensen met autisme, naar het stimuleren van meer onderlinge uitwisseling en naar het nemen van de verantwoordelijkheid om samen knelpunten op te lossen. Zo worden er congressen georganiseerd, wordt op korte termijn het Autisme Café geopend en worden er tal van voorlichtingen gegeven. Daarnaast neemt Bureau Jeugdzorg Flevoland deel aan het Kernteam Autisme, dat op casusniveau de samenwerking zoekt om gezamenlijk oplossingen te zoeken voor knelpunten.

Veiligheidshuis

Het Veiligheidshuis Almere is een operationeel samenwerkingsverband dat gericht is op het terugdringen van overlast en criminaliteit. In het Veiligheidshuis werken instanties op één locatie samen aan opsporing, vervolging, berechting, zorg en hulpverlening. Samenwerking is bij het oplossen van de problemen van cliënten die in het Veiligheidshuis terecht komen, van groot belang. Niet zelden hebben cliënten te kampen met problemen op meerdere terreinen, zoals huisvesting, verslaving, werk en inkomen. Het veiligheidshuis richt zich op de aanpak van diverse problemen tegelijk. De samenwerkende instanties in Almere zijn de gemeente, Politie Flevoland, het Openbaar Ministerie en Zorg en Onderwijs en Bureau Jeugdzorg Flevoland. Juist door de operationele samenwerking biedt het Veiligheidshuis ook ruimte om het Landelijk Instrumentarium Jeugdstrafrechtketen (LIJ) op een goede manier te implementeren.

Het *scenario overleg* wordt gehouden in het Veiligheidshuis. Het overleg wordt voorgezeten door de Jeugdreclassering onder eindverantwoordelijkheid van de gemeente Almere. Het doel van het overleg is om alle risicojongeren uit de desbetreffende gemeente in kaart te brengen en een sluitende aanpak te creëren in de keten. De Jeugdreclassering is in gesprek met de gemeente Lelystad om ook daar het scenario overleg voor te gaan zitten. De Jeugdreclassering vormt de ultieme schakel tussen Justitie en de Jeugdzorg.

In de afgelopen jaren heeft de Jeugdreclassering fors geïnvesteerd in het wekelijkse *Justitieel Casuïstiek Overleg*. Inmiddels is de Jeugdreclassering niet meer weg te denken in het overleg en wordt de bijdrage van de Jeugdreclassering gewaardeerd door de samenwerkende partners. Voor de komende jaren zal de Jeugdreclassering deze lijn doorzetten en haar positie in de keten blijven verbeteren en verstevigen.

In 2008 is er een start gemaakt met de invoering van het *netwerk/trajectberaad*. Voor elke jeugdige die op strafrechtelijke titel instroomt in een JJI wordt een trajectplan opgesteld. Het trajectplan sluit aan op het voortraject en loopt tot en met de nazorg. De drie partijen (Raad voor de Kinderbescherming, Justitiële Jeugd Inrichting en Jeugdreclassering) zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de totstandkoming van het trajectplan. Voor de specifiekere uitvoeringsverantwoordelijkheden wordt aangesloten bij het recent vastgestelde *Verantwoordelijkheidskader nazorg jeugd*. Binnen 14 dagen na het netwerkberaad is er een tweede overlegmoment.

3. Kwaliteit, professionalisering en effectiviteit

3.1 Waar staan wij voor?

Bureau Jeugdzorg Flevoland zet haar deskundigheid en expertise in ten dienste van de veiligheid van kinderen. Onze kracht en meerwaarde zit in de volgende elementen:

- voorkomen, signaleren en stoppen van kindermishandeling
- signaleren van ernstige opvoedingsproblemen
- zorgen voor de juiste zorg bij ernstige opvoedingsproblemen
- coördinatie van zorg bij multi-probleem gezinnen
- zorg in het gedwongen kader
- combinatie rondom zorg en straf.

Medewerkers worden dusdanig gefaciliteerd en toegerust zodat zij voldoende professionele ruimte hebben om hun taken uit te oefenen ten behoeve van de bescherming en veiligheid van kinderen. Wachtlijsten worden, zo mogelijk, voorkomen.

3.2 Waarom is dit belangrijk?

De afgelopen jaren heeft sterk de nadruk gelegen op de ontwikkeling van indicatiestelling en interne kwaliteitsverbetering. Vanuit het landelijke kader is sterk ingezet op nieuwe methodieken. Zo is voor alle werksoorten binnen Bureau Jeugdzorg een nieuwe methodische wijze opgezet. Deze methodieken en werkwijzen vormen de basis van het handelen van de professional. Deze werkwijzen beogen vergroting van de effectiviteit, meer transparantie voor cliënten en landelijk meer uniformiteit in handelen. Van essentieel belang is dat de medewerker altijd handelt vanuit de veiligheid van het kind. Om dit te realiseren zal de medewerker moeten bewegen in het netwerk rondom de cliënt. Adequaat reageren op signalen door derden is hiervan een onderdeel. Professionals zullen met in acht neming van hun professionele standaard, ruimte moeten krijgen om dit te realiseren.

3.3 Waar liggen onze speerpunten?

Kwaliteitsmanagementsysteem

In 2007 hebben alle vijftien Bureaus Jeugdzorg en vier landelijk werkende instellingen zich uitgesproken voor het behalen van het HKZ-certificaat. Begin 2010 is met de nodige vertraging het HKZ schema Bureaus Jeugdzorg tot stand gekomen. Inmiddels is de omgeving van Bureau Jeugdzorg drastisch veranderd. Een aantal Bureaus Jeugdzorg twijfelen inmiddels aan de meerwaarde van certificering. Sommigen zijn er al mee gestopt of niet aan begonnen. Enkele Bureaus lijken de route te vervolgen. Over nut en noodzaak van certificering bestaan op dit moment ook binnen Bureau Jeugdzorg Flevoland de nodige reserves.

Het HKZ-normenschema is echter uitstekend geschikt als leidraad voor verdere organisatieontwikkeling en kwaliteitsverbetering. Het Plan-Do-Check-Act principe, procesbeschrijvingen, verbetercycli onder andere door goed document- en versie beheer, continuïteitsplanning, regelmatige cliënten bevraging, regelmatige uitvoering van interne audits zijn HKZ-criteria die goed bruikbaar zijn. Eind 2010 besluit Bureau Jeugdzorg Flevoland wel of niet door te gaan met het certificeringstraject.

Naast HKZ-certificering vinden Bureaus Jeugdzorg andere pijlers van kwaliteitsbeleid:

- professionalisering
- standaardisering van processen en ontwikkelen van landelijke protocollen
- inzicht in de kwaliteit van het werk: meten van effectiviteit/resultaat
- ontwikkeling en invoering van prestatie-indicatoren
- ontwikkeling van benchmarking.

Methode voogdij

Sinds het ontstaan van de voogdij in de wetgeving ontbreekt een beschrijving van de aanpak van voogdijzaken. Er bestaan verschillende opvattingen en werkwijzen, hetgeen ongewenst is. Het ministerie van Justitie heeft daarom, in overleg met de MOgroep, Van Montfoort Collegio opdracht gegeven de methode te ontwikkelen.

Belang

Deze voortgaande professionalisering is voor alle direct betrokkenen van groot belang:

1. *Voor de cliënten*, de minderjarigen die onder voogdij staan.

Zij moeten op de voogdijwerker kunnen vertrouwen, omdat deze het volledige gezag heeft. De jeugdige heeft er recht op dat de voogdijwerker op een professionele, effectieve wijze aan zijn of haar perspectief werkt. Uiteraard met betrekken en activeren van de jongere zelf.

2. *Voor de voogdijwerkers*

Voogdijwerkers willen ervaren dat hun werk zinvol en dus effectief is om de doelen van voogdij te bereiken. Voor wat werkzaam is moeten standaarden beschikbaar zijn waar je gezamenlijk naar toe kan werken. Door te werken binnen een lerende organisatie worden voogdijwerkers in de gelegenheid gesteld hun kennis en vaardigheden voortdurend te ontwikkelen, waardoor ze hun werk steeds beter kunnen uitvoeren.

3. *Voor de Bureaus Jeugdzorg*

De Bureaus Jeugdzorg kunnen alleen functioneren als voor hun werk voldoende maatschappelijk, politiek en financieel draagvlak bestaat. Ze moeten tegenover de maatschappij en hun financiers kunnen verantwoorden dat hun diensten, waaronder de uitoefening van de voogdij, op een professionele manier worden uitgevoerd en daadwerkelijk effectief zijn.

De implementatie zal worden uitgevoerd in 2011. Alle voogdijzaken zullen vanaf de aanvangsdatum gefinancierd worden op basis van de caseloadnorm 1:23. Doel is dat 5 jaar na implementatie blijkt dat in 30% van de gevallen gezagsoverdracht naar een natuurlijk persoon gerealiseerd is. De caseloadnorm van 23 die voor de voogdij is vastgesteld is op deze aannahme gebaseerd: de gemiddelde duur van de voogdij zou dalen van 5,5 jaar naar 5,0 jaar. Het niet behalen van deze doelstelling zal leiden tot bijstelling van de caseloadnorm.

Werkers die starten met de scholing starten vanaf de invoeringsdatum in alle nieuwe zaken met de nieuwe methode en zorgen er voor dat binnen een jaar ook alle lopende zaken volgens de methode worden behandeld. Dit betekent dat uiterlijk 1 januari 2013 alle voogdijzaken behandeld zijn en worden conform de nieuwe methode.

In 2011 zullen de nog open liggende inhoudelijke vraagstukken landelijk worden opgelost. Eventuele beleidsconsequenties van de voorgestelde oplossingen worden uiterlijk in 2012 gerealiseerd.

De totale projectduur wordt bepaald op drie jaar: twee jaar voor de implementatie en het oplossen van inhoudelijke vraagstukken die er nog liggen. Het derde jaar voor de validatie en bijstelling van het handboek.

Veiligheid en kwaliteit van de zorg

Veiligheid is een essentieel thema binnen Bureau Jeugdzorg Flevoland. Op welke wijze en vanuit welke invalshoek we beslissen over veiligheid van kinderen is een bijna dagelijks gespreksonderwerp. De Deltamethodiek en taxatie-instrumenten zoals de risicotaxatie en de STEP, helpen de medewerkers bij het maken van gefundeerde beslissingen. Tijdens een interne themadag over veiligheid in 2010 kwam de wens naar voren te onderzoeken welke onderdelen van de Deltamethodiek Bureau Jeugdzorg breed ingezet kunnen worden. De aspecten van de grondhouding van 'Signs of safety' kunnen hierbij betrokken worden. In 2011 worden uit een afstudeeronderzoek van vierdejaars MWD studenten concrete voorstellen verwacht.

Gesloten jeugdzorg

De Wet Gesloten Jeugdzorg bepaalt dat Bureau Jeugdzorg een instemmingverklaring van een GZ (Gezondheidszorg psycholoog BIG) geregistreerde gedragswetenschapper overlegt bij het aanvragen van een machtiging gesloten jeugdzorg voor een jongere bij de kinderrechter. Bureau Jeugdzorg heeft momenteel een pool van externe deskundigen om aan de vraag te voldoen, maar in spoedeisende situaties levert dit vaak (tijds)problemen op. In de komende jaren zullen meer gedragsdeskundigen van Bureau Jeugdzorg Flevoland hun registratie behalen, waardoor we beter kunnen voldoen aan deze eis.

Prestatie-indicatoren

Reeds enige tijd geleden zijn het Rijk, het IPO en MOgroep Jeugdzorg overeengekomen dat de Bureaus Jeugdzorg en de zorgaanbieders in totaal negen prestatie-indicatoren op cliëntniveau gaan registreren. Met de prestatie-indicatoren worden de resultaten van organisaties in de jeugdzorg (zowel Bureaus Jeugdzorg als zorgaanbieders) transparanter, systematischer in kaart gebracht en verantwoord. Met behulp van de gegevens is de kwaliteitsontwikkeling van de zorg beter te sturen. De resultaatgegevens laten zien hoe de sector in het algemeen functioneert. Alle gegevens worden verwerkt in een registratie systeem. De MOgroep heeft het benodigde ICT materiaal recent beschikbaar gesteld en het wordt op dit moment getest. Bij volledig functioneren van de ICT toepassingen zal Bureau Jeugdzorg Flevoland in het vierde kwartaal van 2010 starten met het registreren van datgene wat mogelijk is en dit in 2011 zo nodig verfijnen. In voorbereiding hierop zijn de afdelingen Jeugdbescherming en Jeugdreclassering getraind in het werken met de STEP (Standaard Taxatie Ernst Problematiek) en is er een digitale versie van de exit vragenlijst gemaakt.

Inkoopadvies

In het inkoopadvies 2011 adviseren wij ondermeer dat het handhaven van het huidige niveau van zorgaanbod verblijf, crisisopvang verblijf en deeltijd dagbehandeling noodzakelijk is. Voor pleegzorg adviseren wij uitbreiding van het aantal plaatsen. Tevens adviseren wij om tot verregaande integratie van jeugdzorg en AWBZ/jeugd-GGZ zorg en een integraal behandelaanbod te komen. Wij adviseren na te gaan of jeugdzorg nog verder kan worden bekort door zorglogistieke verbeteringen en snellere overdracht naar gemeentelijk gefinancierde zorg en/of gelijktijdige behandelingen vanuit de AWBZ of zorgverzekering. Voor het volledige inkoopadvies verwijzen wij u naar het originele document.

Cliëntenbeleid

'Vraaggericht werken' en 'de cliënt staat centraal in de dialoog' zijn belangrijke uitgangspunten in de Wet op de Jeugdzorg en vormen voor Bureau Jeugdzorg Flevoland het kader waar binnen wij onze verplichtingen in beleid en werkzaamheden gestalte geven. Bureau Jeugdzorg Flevoland probeert zo veel mogelijk met de ouders en/of kind de 'cliëntvraag' in beeld te brengen. Het kind staat daarbij centraal. Wij adviseren de meest wenselijke zorgvorm die past bij de problematiek van het kind en/of gezin met het doel de zorg af te laten nemen. Om dit te kunnen bereiken mag de cliënt een grote mate van deskundigheid verwachten van de medewerkers van Bureau Jeugdzorg Flevoland.

Cliëntenfeedback

We vragen de cliënt feedback te geven op onze inspanningen. Op deze wijze ontstaat een mogelijkheid om inhoud te geven aan het begrip cliëntenparticipatie. Door zich te laten toetsen op de kwaliteit van werkwijze en behaalde resultaten, verantwoordt Bureau Jeugdzorg (en de zorgaanbieders) zich naar de cliënt en daarnaast naar hun stakeholders, de financiers. Dit doen wij door middel van de exit-vragenlijst en de C-toets (specifiek voor Jeugdbescherming en Jeugdreclassering).

Cliëntenraad

Bureau Jeugdzorg Flevoland heeft een cliëntenraad. Dit cliëntenoverlegorgaan kan elk onderwerp aangaande cliënten-, organisatie- en directiebeleid bespreken met de bestuurder van de organisatie. De cliëntenraad kan zelf onderwerpen onder de aandacht brengen van de organisatie/bestuurder met het verzoek tot vormgeving van beleid ter zake.

Klachten- en bezwaarcommissie

Bureau Jeugdzorg Flevoland heeft een onafhankelijke *klachtencommissie*. Cliënten van Bureau Jeugdzorg kunnen zich met een klacht tot deze commissie wenden. De *bezwaarcommissie* behandelt de door cliënten ingediende bezwaren naar aanleiding van indicatiebesluiten. De commissie is samengesteld uit medewerkers en een onafhankelijke voorzitter. Bij beide commissies wordt, indien door de cliënt gewenst, hoor en wederhoor toegepast. De cliënt mag zich daarin laten ondersteunen door een vertrouwenspersoon, bijvoorbeeld een medewerker van het Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ). De adjunct-directeur onderhoudt een periodiek overleg met de functionaris van het AKJ om ervaringen uit te wisselen die de basis kunnen vormen tot verbeteringen in werkwijze.

Participatie van jongeren en ouders in de toekomst

In 2010 en 2011 zal Bureau Jeugdzorg Flevoland onderzoeken welke mogelijkheden sociale media bieden in het contact met jongeren en ouders. Hierbij valt te denken aan:

- Online hulpverlening om gezinnen efficiënt te helpen (betere bereikbaarheid, transparantere zorg en betere hulpverlening).
- Inzetten van sociale netwerken en communities om jongeren beter (preventief) te bereiken.
- Gezinnen een online omgeving geven met toegang tot hun eigen dossiers.

Hierbij is niet alleen de inzet van nieuwe media belangrijk, maar ook sociale innovatie. Bureau Jeugdzorg Flevoland gaat door met sociale innovaties als Doorbraak en onderzoekt graag welke mogelijkheden nieuwe media opleveren. Ook de participatie van jongeren en ouders zou hierdoor vereenvoudigd kunnen worden.

Voorlichting en training

De afdeling Voorlichting en Training (voorheen Preventie) richt zich sinds medio 2010 op de interne en externe voorlichting en training van Bureau Jeugdzorg Flevoland. Zo wordt er bijvoorbeeld voorlichting op scholen en zorginstellingen gegeven over het AMK en de Centrale Aanmelding. Naast het geven van interne trainingen (m.b.t. intervisie en interculturalisatie), is de afdeling onlangs gestart met voorbereidingen voor een training gericht op de implementatie van een landelijke meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Naar verwachting treedt een wet hieromtrent in het voorjaar 2011 in werking.

Communicatie

Met het aantrekken van een communicatieadviseur in 2009 is de eerste stap gezet richting een professionele communicatieaanpak. De jaren 2009 en 2010 zijn gebruikt om de basisbehoeften op het gebied van communicatie te organiseren zoals een toegankelijke website en informatief foldermateriaal.

De volgende stap is het opzetten van een gedegen en planmatig communicatiestrategie en -beleid. Hiertoe wordt nog in 2010 een communicatieplan opgesteld. In dit plan zal ondermeer aandacht komen voor:

- Het gebruik van nieuwe media als intern en extern communicatiemiddel (bijvoorbeeld Twitter, Skype, Yammer, MSN).
- Het ombuigen van het negatieve imago van de jeugdzorg en Bureau Jeugdzorg in het bijzonder. Samenwerking met de provinciaal werkende jeugdzorginstellingen en de MOgroep Jeugdzorg ligt hierbij voor de hand.
- Crisiscommunicatie (op instellingsniveau en op provinciaal niveau).

Daarnaast geeft Bureau Jeugdzorg Flevoland uitvoering aan het media-awareness programma dat de provincie Flevoland met de bestuurders van de Flevolandse jeugdzorginstellingen is gestart. Dit zal leiden tot mediabeleid van Bureau Jeugdzorg Flevoland.

Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat uit een voorzitter en tenminste drie en ten hoogste zeven leden, waarvan één is toegetreden op voordracht van de ondernemingsraad. Vanuit de Raad van Toezicht is er periodiek contact met de cliëntenraad door een lid die dit als specifiek aandachtsgebied heeft.

De Raad van Toezicht is zich terdege bewust van Good Governance. Zo heeft recent bijvoorbeeld een wisseling van accountant plaatsgevonden. De Raad van Toezicht wordt door de bestuurder goed geïnformeerd over de bedrijfsvoering en volgt in dit kader tevens de door Bureau Jeugdzorg Flevoland bij de Inspectie Jeugdzorg gemelde calamiteiten. Verder hoort het tot het beleid van de Raad van Toezicht om deel te nemen aan visiebijeenkomsten met management en directie, vinden er inhoudelijke introducties plaats, heeft afstemming met de ondernemingsraad en cliëntenraad plaats en heeft een bezinning plaatsgevonden op integriteit van de leden van de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht is weliswaar niet aangesloten bij de Nederlandse Vereniging van Toezichthouders in Zorginstellingen (NVTZ), maar volgt wel de hier gestelde richtlijnen. Tevens volgen de leden van de Raad van Toezicht cursussen van de NVTZ. De zorgbrede Governance Code (opgesteld door de Brancheorganisaties Zorg) wordt regelmatig geraadpleegd en zal binnenkort vergeleken worden met de huidige statuten. Deze vergelijking zal wellicht leiden tot aanpassing in de manier van werken van de Raad van Toezicht of zo nodig tot statutaire wijzigingen. De Bureaus Jeugdzorg behoren overigens niet tot de Brancheorganisaties Zorg (BoZ).

De Raad van Toezicht staat ook in de komende periode voor haar formele toezichthoudende functie en beschouwt hierbij het door Bureau Jeugdzorg Flevoland te voeren risicomangement als een van de speerpunten. Daarnaast houdt de Raad van Toezicht zich uiteraard op de hoogte van de strategische ontwikkelingen waar Bureau Jeugdzorg Flevoland voor staat en is hierbij ook actief betrokken.

Medezeggenschap

De Wet op de Jeugdzorg bracht in combinatie met de reeds bestaande wet- en regelgeving de nodige extra handelingen met zich mee. Uitvoerend medewerkers waren niet tevreden over de verhouding tussen het administratief werk versus de face-to-face contacten. Klachten uit de sector en vanuit de maatschappij hebben al geleid tot wettelijke aanpassingen. Voor Bureau Jeugdzorg Flevoland is het een aandachtspunt om de organisatie, daar waar mogelijk, te ontdoen van overbodige bureaucratie bijvoorbeeld middels de Doorbraak methode. De ondernemingsraad deelt dit aandachtspunt.

Daarnaast heeft de ondernemingsraad een aantal speerpunten benoemd waar zij de komende jaren in ieder geval haar aandacht op richt:

- Inzicht in de effecten van bureaucratie op de kwaliteit van het geleverde werk.
- Inzicht in de hoeveelheid tijd die medewerkers moeten besteden aan rapporten vs. face-to-face contacten met de cliënt en de gevolgen die dit eventueel heeft.
- Blijven volgen van de ontwikkelingen in de werklust van medewerkers.
- Aandacht voor de effectiviteit van de besluitvorming in het algemeen.
- Medewerkertevredenheid: onder de aandacht brengen/houden van aanbevelingen en verbeterpunten die voortkomen uit de medewerkertevredenheidonderzoeken.

4. Zorg voor medewerkers

4.1 Waar staan we voor?

Jeugdzorg in Nederland krijgt veel politieke en maatschappelijke aandacht. Voor Bureau Jeugdzorg Flevoland en haar medewerkers betekent dit dat zij van verschillende kanten ontwikkelingen op zich af zien komen waar zij vaak geen invloed op hebben. De beleidsdrukte zal de komende jaren toenemen; organisatie en medewerkers moeten functioneren in een toestand van voortdurende verandering. In deze veranderende omgeving wil Bureau Jeugdzorg Flevoland een organisatie zijn die haar medewerkers ondersteunt in dit proces. Een werkgever waar medewerkers met plezier en passie werken, waar ze trots op kunnen zijn. En een werkgever die haar medewerkers duidelijkheid biedt over de toekomst.

4.2 Waarom is dit belangrijk?

Omdat onze medewerkers onze grootste capaciteitsbron zijn. Hun kennis, vaardigheden en beroepshouding zijn belangrijke succesfactoren bij datgene wat we willen bereiken. Zij krijgen daarbij voldoende ondersteuning om hun werk te doen. Onze leidinggevenden streven naar een werkklimaat van samenwerken, resultaatgerichtheid en ontwikkeling.

4.3 Waar gaan we naar toe?

Bureau Jeugdzorg Flevoland heeft zich de laatste jaren ontwikkeld tot een stabiele organisatie en een gewaardeerde werkgever. Dat blijkt uit het medewerkertevredenheidsonderzoek van 2009 en de resultaten van de benchmark die medio 2010 is uitgevoerd. Dit biedt een goede uitgangspositie voor het personeelsbeleid voor de nabije toekomst.

Voor 2011 wordt een lichte krimp van het personeelsbestand verwacht. Mogelijke veranderingen in het jeugdzorgstelsel zullen de komende jaren een belangrijke rol gaan spelen. De organisatie zal keuzes moeten maken over de opbouw van het personeelsbestand en de mate van flexibiliteit die hierin wenselijk is om aan de veranderende omstandigheden in de toekomst het hoofd te kunnen bieden. Ook zal moeten worden onderzocht op welke wijze de organisatie kan anticiperen op belangrijke wijzigingen in het personeelsbestand, als gevolg van politieke besluiten over de inrichting van de jeugdzorg in Nederland. Hierbij kan worden gedacht aan het vergroten van de flexibiliteit in het medewerkersbestand, vastleggen van rechten en plichten voor werkgever en medewerker in een Sociaal Plan en het verder versterken van de professionele vaardigheden van medewerkers. Het ontwikkelen van beleid hiervoor staat voor 2011 op het programma.

Het verloop is de afgelopen jaren sterk gedaald en deze daling zal naar verwachting doorzetten in 2011. Een gelijke of dalende omvang van het personeelsbestand betekent dat er minder geïnvesteerd hoeft te worden in initiële of kwalificerende opleidingen, begeleiding van nieuwe medewerkers en werving en selectie. Met een stabiel medewerkersbestand is er ruimte om juist meer aandacht te besteden aan kwaliteitsborging, vergroten van de expertise en versterken van de employability van medewerkers.

4.4 Waar liggen onze speerpunten?

Scholing en deskundigheidsbevordering

De volgende zaken staan de komende jaren op het programma.

Beroepsregistratie

In 2007 is het landelijke Actieplan Professionalisering gestart. Verwacht wordt dat dit plan eind 2012 of begin 2013 geïmplementeerd is. De implementatie verloopt via vier trajecten:

- Wettelijke borging van registratie en tuchtrecht (trekker: Rijk).
- Vaststellen (her)registratie, ethische code en tuchtrecht (trekker: beroepsverenigingen).
- Aansluiten beroepsopleidingen op de praktijk (trekker: HBO-raad).
- Vijfjaarlijkse herregistratie beroepsbeoefenaars (trekker: werkgevers).

Voor uitvoerend agogisch medewerkers van Bureau Jeugdzorg Flevoland betekent dit dat zij voortdurend over een periode van 5 jaar 30 punten moeten behalen om een beroepsregistratie te verkrijgen c.q. te behouden. Ook met intervisie, werkbegeleiding en kennisoverdracht worden punten behaald t.b.v. de registratie. Het is belangrijk, voor de ontwikkeling van het beroep en vanuit de komende wettelijke verplichting, dat zoveel mogelijk beroepsuitoefenaars zich de komende jaren gaan aanmelden bij het beroepsregister Bamw en zich vervolgens ook gaan toeleggen op het behalen van de registratie (het beroepsregister staat los van de beroepsvereniging). Ook bij scholingstrajecten zal Bureau Jeugdzorg Flevoland zoveel mogelijk geaccrediteerde opleidingen inkopen. Helaas zijn dit er in de praktijk nog niet zoveel. Wel zijn de bestaande functiescholingen Jeugdbescherming, Jeugdreclassering en de basistraining AMK door Van Montfoort aangemeld bij het beroepsregister Bamw.

Opleidingsplannen/opleidingsbeleid

Bureau Jeugdzorg Flevoland kent een opleidingsbeleid met duidelijk omschreven doelen ter versterking van de professionalisering, persoonlijke ontwikkeling en employability van de medewerkers. Dit opleidingsbeleid is de leidraad voor de invulling van een jaarlijks opleidingsplan. Invulling van het opleidingsplan is mede afhankelijk van de beschikbare middelen aan de hand waarvan prioriteiten gesteld moeten worden. Dit blijft een terugkerend punt van aandacht. De invulling van het opleidingsbeleid zal voor het eerst in 2013 geëvalueerd worden en zo nodig bijgesteld. Los van het opleidingsplan kunnen medewerkers, door middel van intervisie, zelf werken aan het versterken van hun beroepshouding en vaardigheden.

Kwaliteitsbewaking

Om de kwaliteit van de scholing te kunnen meten, bewaken en optimaliseren, wordt een evaluatieformulier gebruikt. Hiermee worden de ervaringen van medewerkers m.b.t. inhoud, docent en organisatie rondom de trainingen in kaart gebracht. Dit kan leiden tot bijstellen van de training, een ander trainingsinstituut of zelfs tot de keuze bepaalde trainingen niet meer uit te voeren, omdat het (te) weinig toevoegt.

In 2011 starten wij met een evaluatieformulier voor stagiairs en stagebegeleiders om in kaart te brengen hoe de stage is ervaren. Op deze manier kunnen wij het stagebeleid en de uitvoering ervan evalueren en zo nodig aanpassen. In 2013 wordt het stagebeleid geëvalueerd, waarbij wij de uitkomsten van de evaluaties meewegen.

Omdat ook intervisie onderdeel is van de professionalisering, wordt de kwaliteit jaarlijks gemeten en geëvalueerd. Het intervisiebeleid, waarin o.a. deze afspraken vastgesteld zijn, zal in 2013 geëvalueerd worden.

Borging

De functiegerichte scholingen die (groepen) medewerkers volgen zijn centraal bekend. Gedurende de komende jaren onderzoeken wij in hoeverre het noodzakelijk is (delen van) trainingen opnieuw te laten volgen of wellicht verdieping aan te bieden. Naast de functiegerichte scholingen volgen medewerkers ook losse workshops/trainingen. Deze trainingen zijn niet centraal georganiseerd waardoor overzicht ontbreekt. Om een integraal overzicht te verkrijgen van trainingen en aanwezige kennis binnen de organisatie, gaan wij de komende jaren een database aanleggen. De verwachting is dat dit zal leiden tot een (organisatiebrede) betere benutting van de kennis en vaardigheden van medewerkers.

Stageplaatsen

De diverse vormen van stages die in het stagebeleid 2010 van Bureau Jeugdzorg Flevoland beschreven zijn, krijgen de komende jaren meer gestalte door niet alleen stages aan te bieden voor derdejaars HBO studenten, maar ook door actief aandacht te geven aan snuffelstages en maatschappelijke stages. De afdeling Voorlichting en Training is met de uitvoering van deze stages belast, ondersteund door de opleidingsfunctionaris. Daarnaast gaan wij, indien mogelijk, meer ruimte bieden voor afstudeerstages, waarbij Bureau Jeugdzorg Flevoland de opdracht zal formuleren. Zo draagt Bureau Jeugdzorg Flevoland bij aan de opleiding van jonge professionals en kan de organisatie gebruik maken van inzichten uit het afstudeeronderzoek.

Arbobeleid

Uit de Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) van 2009 is in 2010 een Plan van Aanpak opgesteld met als doel de veiligheid en het welzijn van medewerkers te verbeteren. Voor 2011 staan, naast de jaarlijks terugkerende acties, het opstellen van een legionella beheersplan en het in kaart brengen van het gebruik van 'gevaarlijke stoffen' op de agenda. De risico's hiervan zijn binnen de jeugdzorg en binnen onze kantoren weliswaar minimaal, maar daarmee sluiten we de rij van de in kaart gebrachte risico's. Natuurlijk blijft ook de komende jaren het noodzakelijk alert te blijven op veranderingen in werkwijze of werkomgeving; preventie van verzuim en het verhogen van het welzijn en de veiligheid van medewerkers zal blijvend aandacht vragen. Jaarlijks wordt bezien of de RI&E nog actueel. Actualisatie van de RI&E en een nieuwe inventarisatieronde staat gepland voor 2013.

Ziekteverzuim

Om de dalende verzuimtrend van 2009 en 2010 voort te zetten, zal ook in 2011 aandacht zijn voor het voorkomen van verzuim en adequate re-integratie na verzuim. De jaren 2009 en 2010 laten zien dat het inhuren van externe deskundige begeleiding en de structurele aandacht van het management succesvol hebben bijgedragen aan een lager verzuimpercentage.

Ook zal gezondheid en de eigen invloed daarop (bewegen, stoppen met roken, gezonde voeding, balans werk en privé) onder de aandacht worden gebracht. Naast doorlopende aandacht hiervoor, worden er ook ieder jaar speciale gezondheidsdagen georganiseerd. Het streven is om 2011 af te sluiten met een verzuimpercentage van 3,5% en voor de jaren erna zal getracht worden om dit verzuimpercentage nog verder te verminderen.

Werkdruk

Werkdruk blijft een belangrijk aandachtspunt binnen de sector jeugdzorg. In het kader van het project Werklast zijn binnen Bureau Jeugdzorg Flevoland in 2010 afspraken gemaakt over een reële werklast voor medewerkers Toegang en AMK. In 2011 en de volgende jaren blijven onderdelen als aandacht voor het omgaan met werkdruk en de focus op de balans tussen werk en privé onder de aandacht. Naar verwachting wordt eind 2011/begin 2012 een nieuw medewerkertevredenheidonderzoek uitgevoerd.

Veiligheid

Veiligheid bieden binnen de deuren van Bureau Jeugdzorg Flevoland, maar ook daarbuiten is en blijft een speerpunt. Het veiligheidsbeleid wordt in 2011 opnieuw geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Tevens zullen opnieuw medewerkers in 2011 getraind worden in het omgaan met agressie en is er blijvende aandacht voor adequate nazorg. Hiervoor is het Team Collegiale Opvang (TCO) binnen de organisatie actief. De medewerkers die deel uitmaken van het TCO worden gefaciliteerd voor deze taak en krijgen jaarlijks training om hier op een goede manier invulling aan te geven.

De organisatie van de Bedrijfshulpverlening (BHV) is op orde met één hoofd BHV, twee ploegleiders en ca. acht BHV'ers per locatie. De bedrijfshulpverleners krijgen ook in 2011 de gebruikelijke herhalingstrainingen aangeboden. Daarnaast worden er jaarlijks ontruimingsoefeningen gehouden. De BHV'ers van Bureau Jeugdzorg Flevoland die werkzaam zijn in Emmeloord, voeren hun taak uit onder de verantwoordelijkheid van de BHV organisatie van Zorggroep Oude en nieuwe Land. Dit zal naar verwachting de komende jaren ook zo blijven.

5. Jaarplan 2011

5.1 Positionering

Centrale Aanmelding

Per september 2010 is Bureau Jeugdzorg Flevoland gestart met het opzetten van een nieuwe Centrale Aanmelding. Gedurende de eerste helft van 2011 zal de Centrale Aanmelding, indien nodig, geoptimaliseerd worden. De AMK onderzoeken worden vanaf 1 september 2010 uitgevoerd door een team met uitsluitend onderzoekers. Het werkproces AMK onderzoek is niet veranderd. In 2011 zal blijken of we er in slagen het aantal onderzoeken te laten afnemen. Dit is wel de verwachting omdat vanuit de Centrale Aanmelding in eerste instantie zaken in het kader van 'signaal van derden' worden opgepakt. Dit betekent dat het sneller duidelijk wordt of de gemelde zorg rondom kinderen van dien aard is dat hulp noodzakelijk is. Pas wanneer de betrokken ouders niet meewerken, de problemen ontkennen dan wel bagatelliseren zal de zaak doorgeleid worden naar het AMK onderzoeksteam. Gaandeweg zal duidelijk worden in hoeveel zaken vanuit het 'signaal van derden' naar tevredenheid tot een oplossing gekomen kan worden. Mocht in de loop van 2011 blijken dat het aantal AMK- onderzoeken drastisch afneemt, zal er een verschuiving van capaciteit naar de Centrale Aanmelding noodzakelijk zijn. Tenslotte moet de Centrale Aanmelding van voldoende omvang zijn om alle zaken die hiervoor in aanmerking komen als 'signaal van derden' op te pakken.

In 2011 wordt een passende aanpak voor een sluitende en effectieve aanpak van delict gedrag van kinderen jonger dan 12 jaar verder ontwikkeld.

Gezinsmanagement

In 2011 wordt er een organisatiebrede pilot gezinsmanagement uitgevoerd met als doel het ontwikkelen van een methode van werken waardoor multi-probleemgezinnen systeemgericht worden geholpen. Juist deze gezinnen lijken in de praktijk tussen 'wal en schip' te raken. Door de regisseursrol voor multi-probleem gezinnen op te pakken en één vaste medewerker (gezinsmanager) in het gezin te plaatsen, kan er daadwerkelijk worden gewerkt volgens het principe 1 kind, 1 gezin, 1 plan. De opvoedingssituatie van het gezin verbetert en uithuisplaatsing kan mogelijk worden voorkomen.

Voortzetting en intensivering samenwerkingsverbanden

Ook in 2011 zullen de bestaande samenwerkingsverbanden worden voortgezet en geïntensiveerd.

Omgangszaken

In verband met de toename van het aantal ondertoezichtstellingen, waarbij de kern van de problematiek ligt bij de samenwerking van ex-partners ten behoeve van de kinderen en de bijbehorende omgangsregeling, wordt hier in 2011 extra aandacht aan besteed door de Jeugdbescherming. De effectieve inzet van de mediator wordt gecontinueerd in 2011 en, indien mogelijk, uitgebreid.

Voorkomen en vroegtijdig signaleren jeugdcriminaliteit en nazorg

In 2011 wordt gestart met de preventieve begeleiding door Jeugdreclassering om jeugdcriminaliteit in Almere terug te dringen. Daarnaast zal in 2011 gestart worden met de ITB-nazorg op maat voor Flevolandse jongeren tussen de 12 en 23 jaar waarbij sprake is van meervoudige problematiek.

Projecten

Integraal indiceren Dronten

In 2011 start de pilot voor het ontwikkelen van één loket voor integrale handelingsgerichte indicatiestelling en hulpverlening voor jeugdigen in de leeftijd van 0-12 jaar.

In dit project werkt Bureau Jeugdzorg Flevoland samen met WSNS Dronten primair onderwijs, GGD Flevoland, MDF, MEE IJsseloevers, CIZ en Traverse.

Kenmerken van het project:

- De kinderopvang, peuterspeelzaal en het basisonderwijs spelen een belangrijke rol bij het versterken van de handelingsgerichte signalering en communicatie met jeugdigen en ouders.
- Het project beoogt een totaal integraal continuüm van snelle signalering naar, indien nodig, onderwijszorg arrangementen en hulpverleningsarrangementen te realiseren. Deze arrangementen kunnen met en zonder indicatie gelijktijdig en afgestemd op elkaar worden ingezet. Afstemming met zorg voor ouders vindt in het loket plaats.
- De coördinatie door het loket bestaat uit:
 - bewaken plafond van mogelijke inzet van de arrangementen
 - advies geven voor indicatiestelling
 - afgeven van onafhankelijke integrale handelingsgerichte indicatie voor onderwijs en zorg.
- Het loket is laagdrempelig en voor de professionals in Dronten te bereiken voor vragen en advies.

Over en weer Lelystad

Het project Over en Weer loopt in 2011 door.

5.2 Kwaliteit, professionalisering en effectiviteit

Kwaliteitsmanagementsysteem

Methodie voogdij

Invoering en implementatie nieuwe methode voogdij. Alle voogdijzaken zullen vanaf de aanvangsdatum gefinancierd worden op basis van caseloadnorm 1:23.

Veiligheid en kwaliteit van de zorg

- Afstudeeronderzoek naar onderdelen van de Deltamethodiek die Bureau Jeugdzorg breed ingezet kunnen worden met als resultaat concrete voorstellen.
- In 2010 heeft de Inspectie Jeugdzorg een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van (AMK) consulten en adviezen. Begin 2011 worden de uitkomsten en aanbevelingen verwacht. De aanbevelingen worden door de Centrale Aanmelding opgepakt. Los van de uitkomsten van dit onderzoek zal het team Centrale Aanmelding middels de methode Doorbraak zelf ook continue werken aan verbeteringen en manieren om zo efficiënt mogelijk te werken.
- Bureau Jeugdzorg Flevoland zal in 2011 het indicatiebesluit omvormen tot een resultaatgericht Plan van Aanpak, uitgaande van het principe: Keep It Short en Simple (KISS).
- In 2011 komt er extra aandacht voor kwaliteitsverbetering door kritisch aandacht te besteden aan gespreksvaardigheden en schrijfvaardigheden in samenwerking met individuele medewerkers. Daarnaast zullen de Persoonlijke Ontwikkelingsplannen (POP's) in samenwerking met werkbegeleider ingevoerd worden. In 2011 zal er voor de medewerkers AMK/Centrale Aanmelding een CARE (risicotaxatie) opfriscursus worden georganiseerd.
- Implementatie van de (uitgangspunten van de) Deltamethode binnen Toegang Zuid.

Zorg Advies Teams

Ondersteuning van stadsdeelgerichte Zorg Advies Teams 'nieuwe stijl', zoals voorgesteld vanuit Passend Onderwijs en in samenwerking met het Oké netwerk Almere. Hieronder valt ook de harmonisatie van indicaties voor onderwijs en jeugdzorg.

Gesloten jeugdzorg

Bureau Jeugdzorg stimuleert gedragsdeskundigen hun registratie (Gezondheidszorg psycholoog BIG) te behalen om zodoende beter te kunnen voldoen aan de voorwaarden die de Wet Gesloten Jeugdzorg stelt en inzet van externe gedragsdeskundigen niet nodig is.

Doorlooptijden

Opmerking vooraf: de realisatie van deze doelstellingen is mede afhankelijk van voldoende formatie. Zie hiervoor de opgestelde begroting en noodzakelijke bezuinigingen.

Toegang

- In 85% van de gevallen is de wachttijd tot intakegesprek korter dan vier weken.
- In 80% van de gevallen is de doorlooptijd tussen intakegesprek en besluitvorming in het MDO (Multi Disciplinair Overleg) maximaal zes weken.
- De STEP wordt bij alle cliënten ingevuld bij aanvang zorg, evaluatie en einde zorg.

AMK

In 2011 staan de kwaliteit van het werk en de doorlooptijden van de onderzoeken opnieuw centraal. In 2011 wordt als doel gesteld om 95% van de onderzoeken binnen 70 dagen af te sluiten. Het gaat hierbij om het aantal dagen dat een medewerker feitelijk met het onderzoek bezig is. De doelstelling met betrekking tot het aantal AMK onderzoeken: door meldingen vanuit de centrale aanmelding als signaal van derden op te pakken het aantal AMK onderzoeken met 25% te laten verminderen ten opzichte van 2010.

Jeugdbescherming

- In 100% van de gevallen ontvangt de cliënt binnen zeven werkdagen een uitnodiging voor een eerste gesprek.
- Het eerste plan van aanpak wordt in 95% van de casussen binnen de vereiste zes weken vastgesteld.
- Kernbeslissingen, zoals bijvoorbeeld verlenging OTS / afsluiting OTS of verzoek tot verderstreckende maatregel, worden in alle gevallen binnen het MDO genomen.
- Kernbeslissingen als beëindiging ondertoezichtstelling en thuisplaatsing worden in alle gevallen voorgelegd aan de Raad voor de Kinderbescherming in het kader van de toetsende taak.
- Implementatie voorgedij methodiek (zie ook hoofdstuk 3).

Jeugdreclassering

- Binnen 5 werkdagen ontvangt de cliënt een uitnodiging voor een kennismakinggesprek.
- Plan van aanpak wordt in 90% van de aanmeldingen binnen zes weken vastgesteld.
- De Jeugdreclassering rapporteert iedere zes maanden aan de Raad voor de Kinderbescherming over de voortgang van de begeleiding tot einde maatregel.
- Alle inhoudelijke besluitvorming met betrekking tot cliënten dient tijdens de wekelijkse casuïstiek plaats te vinden.

Uitvoering van convenanten

De Centrale Aanmelding is direct betrokken bij de uitvoering van de volgende convenanten:

- huisverboden in samenwerking met de Stichting Huiselijk Geweld
- politiemeldingen in samenwerking met de politie Flevoland en de GGD
- aanpak 12- delict plegers. Het betreft hier landelijke afspraken tussen MOgroep en het ministerie van Justitie.

Prestatie-indicatoren

De registratie van de prestatie-indicatoren zal in 2011 geoptimaliseerd worden.

Inkoopadvies

In het inkoopadvies 2011 adviseren wij ondermeer dat het handhaven van het huidige niveau van zorgaanbod verblijf, crisisopvang verblijf en deeltijdbehandeling noodzakelijk is. Voor pleegzorg adviseren wij uitbreiding van het aantal plaatsen. Tevens adviseren wij om tot verregaande integratie van jeugdzorg en AWBZ/jeugd-GGZ zorg en een integraal behandelaanbod te komen. Wij adviseren na te gaan of jeugdzorg nog verder kan worden bekort door zorglogistieke verbeteringen en snellere overdracht naar gemeentelijk gefinancierde zorg en/of gelijktijdige behandelingen vanuit de AWBZ of zorgverzekering.

Cliëntenbeleid

- Blijvende aandacht voor behouden en/of uitbreiding cliëntenraad.
- Blijvend periodiek overleg van cliëntenraad met de provinciale cliëntenorganisaties.
- Invoering van de exit-vragenlijsten samen met de andere prestatie-indicatoren en waar nodig verfijning.

- Uitvoeren verbeterpunten C-toets door de afdelingen Jeugdbescherming en Jeugdreclassering. Deze punten richten zich met name op de informatievoorziening en de betrokkenheid van (gescheiden) ouders (Jeugdreclassering), de effectiviteit van de hulp, overdrachten bij wisseling jeugdreclasseerder c.q. gezinsvoogd en bereikbaarheid en contactmomenten van gezinsvoogden. Medewerkers van de afdelingen kunnen verbeterideeën aanleveren en worden op die manier actief betrokken bij het actieplan. De verbeterideeën uit het actieplan worden in 2011 uitgevoerd.
- Besluitvorming over eventuele herhaling van de C-toets in 2012. Uiteraard zullen dan ook de uitkomsten van de veronderstelde verbeteringen aandachtig gevolgd worden.

Toezicht

De Raad van Toezicht is zich terdege bewust van Good Governance en zal ook in 2011 haar formele toezichthoudende functie uitvoeren. In 2011 zal de Raad van Toezicht deelnemen aan visiebijeenkomsten met management en directie, aan inhoudelijke introducties, aan overleg met de ondernemingsraad en cliëntenraad. Leden van de Raad van Toezicht volgen cursussen bij de Nederlandse Vereniging van Toezichthouders in Zorginstellingen (NVTZ). De zorgbrede Governance Code wordt regelmatig geraadpleegd.

Voorlichting en training

De afdeling Voorlichting en Training zal zich ook in 2011 richten op de interne en externe voorlichting en training van Bureau Jeugdzorg Flevoland. De activiteiten bestaan uit o.a.:

- Ontwikkeling aanbod snuffelstages
- Uitwerken en uitzetten pilot Interne stages.
- Voortzetting voorlichtingswerkzaamheden.
- Formaliseren afspraken met jeugdagenten.
- Organisatie bijeenkomsten met medewerkers Bureau Jeugdzorg en politie Zeden.
- Trainingsbijeenkomsten organiseren.
- Extern trainingsaanbod realiseren.

Communicatie

Opzetten communicatiestrategie en -beleid en het uitvoeren hiervan. Uitvoering geven aan het media-awareness programma dat de provincie Flevoland met de bestuurders van de Flevolandse jeugdzorginstellingen is gestart en het opstellen van mediabeleid.

5.3 Zorg voor medewerkers

Personeelsbeleid

In 2011 zal verder gewerkt worden aan de aandachtspunten uit het Medewerkertevredenheidonderzoek 2009. De teams hebben ieder een eigen actieplan hier voor opgesteld. De verbeterpunten voor de organisatie worden bewaakt door het MT. Hierbij gaat het om de onderwerpen: samenwerking binnen de organisatie, inwerken van nieuwe medewerkers, tijd voor cliënten.

In 2011 wordt de organisatie geconfronteerd met krimp. Hiervoor zullen passende plannen moeten worden ontwikkeld en maatregelen genomen. Ook zal in 2011 geanticipeerd moeten worden op toekomstige wijzigingen in het stelsel door het opstellen van een Sociaal Plan en het uitwerken van de onderwerpen employability en flexibiliteit. Daarnaast blijft er aandacht voor kwaliteit en de borging hiervan door het verbeteren/ efficiënter maken van registraties en het uitbreiden en versterken van de managementinformatie.

Scholing/deskundigheidsbevordering

- Beroepsregistratie
- Opleidingsplan 2011
- Kwaliteit van opleidingen, intervisie en stageplaatsen
- Borging: starten met het aanleggen van een database om alle aanwezige kennis in de organisatie te registreren
- Aanbieden van stageplaatsen

Arbo

- Legionella beheersplan en beleid gevaarlijke stoffen
- Verzuim en verzuimpreventie
- Omgaan met werkdruk, balans werk-privé
- Evaluatie veiligheidsbeleid